

Kovárna Dolní Řasnice

Zajímavostí Dolní Řasnice je bývalý statek, dnes nazýván Český svět v majetku pana Maršálka. Majitel se snaží o skanzen, který v Libereckém kraji nemá obdoby.

Před vstupem nás přivítala kaplička Domov, která má uvnitř nápis Pane chraň naše kroky, psaný ve 4 jazycích do 4 světových stran. Česky-německy, latinsky-staroslověnsky. Ten staroslověnský je nejsevernější nápis v Cyrilici

v České republice. Kaplička má základy zhruba z 18. století, snad i starší.

Za bránou s dvěma jírovci je po levé straně Rychta, její poslední velká přestavba byla kolem roku 1827.

- Nejprve jsme zamířili ke špýcharu, kolem kterého se mi mihlo stádečko ovcí.

- Výměnek je historická podstávka hornolužického typu, na které je zajímavé, že jejich šest podstávek nesou vyřezávané obličejje. Interiér bude vybaven v brzké době.

- Po té jsme zamířili do starého sadu, kde jsem na radu svého průvodce mohla zachytit neobvyklý pohled na kovárnu, a to se starou jabloní.

- Pak jsme zamířili do kovárny, kterou jsme si nechali nakonec. Budova je památkově chráněná, nejstarší je střední hrázděná část. Bydlel zde Ondřej Stelzig, vůdce největšího povstání nevolníků v Čechách v 17. století. Nyní slouží jako muzeum řemesel.

Nápis na budově nese tři letopočty:

- 1660 – rok, kdy ji vlastnila rodina Stelzigů
- 1680 – rok, je rokem povstání
- 1980 – rok, kdy byla kovárna poprvé otevřena veřejnosti

Nade dveřmi si můžeme povšimnout znaku, kterého používal kovář Stelzig jako součást pečeti.

Po příchodu nás přivítala světnice, z níž je možné projít do kovárny. Poslední kovář zde koval kolem r. 1914. Výheň je funkční a využívá se nejen při slavnostních příležitostech. Vedle ní visí na zdi sada výučných podkov. Ještě před padesáti lety se kovářům při zkouškách přidělilo číslo a komise se jména dozvěděla až při vyhlášení výsledků.

Mě z této sady zaujala podkova pro klopýtavé koně:

Dále je možné vidět dva druhy měchů nebo dobově vybavenou kuchyň s kachlovými kamny.

Na chodbě domu, kde údajně bývala nejstarší kovářská dílna O. Stelziga, mě zaujal například malovaný obraz, který znázorňuje, co se v budově dělo po kovářském řemesle od roku 1914. Poslední kovář se totiž stal řezníkem, do dnešních metod a způsobů porážení i bourání masa to má však daleko...

Myslím, že si v celém areálu přijde každý na své a rozhodně stojí za návštěvu. Jednou bude třeba tak významný jako jiné známé skanzeny.